

Agave americana

Nomenclatuur/etymologie

De naam *Agave* is afgeleid van het Griekse woord "agauós" (betekent 'nobel', 'luisterrijk' of 'bewonderenswaardig'). Carl Linnaeus koos deze naam in 1753 omdat hij de bloei van de plant indrukwekkend vond. De soortnaam *americana* betekent 'uit Amerika' en verwijst naar de oorspronkelijke herkomst van de plant. In het Nederlands staat de plant ook bekend als de honderdjarige aloë, een misleidende naam aangezien de plant geen aloë is en meestal na 10 tot 30 jaar bloeit, waarna hij afsterft (monocarpisch).

Taxonomie

De naam *Agave americana* wordt geaccepteerd door Kew Science.

- Rijk: *Plantae*
- Klasse: *Angiospermae*
- Orde: *Asparagales*
- Familie: *Asparagaceae*
- Onderfamilie: *Agavoideae*
- Geslacht: *Agave*
- Soort: *Agave americana*

Foto: Harrie de Vries

Synoniemen

Agave americana heeft verschillende synoniemen, waaronder:

- *Agave felina*
- *Agave ingens*
- *Agave melliflua*
- *Agave picta*
- *Agave spectabilis*
- *Agave variegata*
- *Agave viridis*

Variëteiten en cultivars

De soort *Agave americana* kent verschillende geaccepteerde variëteiten en een groot aantal cultivars, vaak gekenmerkt door bont blad of kleinere afmetingen.

Geaccepteerde variëteiten zijn onder meer:

- *Agave americana* var. *americana*
- *Agave americana* var. *marginata* (wordt vaak als cultivar behandeld)
- *Agave americana* var. *medio-picta* (wordt vaak als cultivar behandeld)
- *Agave americana* var. *protrusa*

Enkele bekende cultivars zijn:

- *Agave americana* 'Marginata' (geelwitte randen)
- *Agave americana* 'Mediopicta' (geelwitte streep in het midden van het blad)
- *Agave americana* 'Mediopicta Alba' (wit tot lichtgroene streep in het midden)
- *Agave americana* 'Mediopicta Aurea' (geelachtige streep in het midden)
- *Agave americana* 'Variegata' (met crèmekleurige tot witte randen)
- *Agave americana* 'Striata'
- *Agave americana* 'Picta'

Familie

Agave americana behoort tot de familie van de *Asparagaceae* (aspergefamilie) en de onderfamilie *Agavoideae*. Vroeger werd de plant ingedeeld in een eigen familie, de *Agavaceae*.

Hoogte

De rozet van de plant zelf wordt meestal 1,5 tot 2,5 meter hoog en 2 tot 4 meter breed. De bloeistengel, die slechts eenmaal in het leven van de plant verschijnt, kan een spectaculaire hoogte bereiken van 5 tot 9 meter.

Bloemkleur

De bloemen zijn groengeel van kleur en verschijnen in grote, vertakte trossen op de torenhoge bloeistengel.

Bladkleur

De typische bladeren van de soort *Agave americana* zijn grijsgroen tot blauwgroen van kleur. Ze zijn dik, vlezig, lancetvormig, met scherpe stekels langs de randen en een lange, scherpe eindstekel.

Bloeiperiode

De plant bloeit pas na vele jaren, meestal tussen de 10 en 30 jaar (monocarpisch). De bloeiperiode is meestal in de zomer, van juni tot augustus, afhankelijk van het klimaat. De bloei duurt enkele weken.

Standplaats

Agave americana vereist een standplaats in de volle zon om goed te gedijen. De plant verdraagt een breed scala aan bodemtypen, maar heeft een uitstekend gedraineerde, zanderige of rotsachtige grond nodig. De plant is extreem droogte- en hittebestendig.

Herkomst

De soort *Agave americana* is oorspronkelijk afkomstig uit Mexico, met name de hooglanden, maar is op grote schaal geïntroduceerd en genaturaliseerd in vele delen van de wereld, waaronder het Middellandse Zeegebied, delen van Afrika en India.

Soort gewas

Het is een succulente, overblijvende, groenblijvende plant die na de bloei afsterft (monocarpisch). De plant vormt een grote, dichte bladrozet.

Vermeerderingswijze

De plant vermenigvuldigt zich voornamelijk via uitlopers of 'pups' (jonge planten) die aan de basis van de moederplant verschijnen. Daarnaast produceert de plant na de bloei grote hoeveelheden zaad in de bloemstengel.

Klimaatzone

Agave americana is winterhard in USDA hardheidszones 8 tot 11. Dit betekent dat de plant in veel koudere klimaten, zoals Nederland en België, alleen als kuipplant kan worden gehouden of vorstvrij moet overwinteren.

Insecten

De bloemen van de *Agave americana* worden in de natuurlijke habitat voornamelijk bestoven door vleermuizen, maar ook door grote insecten en kolibries. De plant is niet gevoelig voor veel plagen, maar kan last hebben van de *Agave* snuitkever (*Scyphophorus acupunctatus*) en wolluis.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:30138547-2>

<https://www.rhs.org.uk/plants/723/agave-americana/details>

<https://www.tuincentrum-online.nl/agave-americana.html>

<https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=275553>

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/332/agave-americana>

<https://www.worldofsucculents.com/agave-americana-century-plant/>

<https://www.tuinplantenwinkel.nl/agave-americana-variegata.html>

<https://www.monumentaltrees.com/nl/bomen/agave/agaveamericana/24580/>

<https://www.plantsoftheworldonline.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:30138547-2>

<https://www.britannica.com/plant/agave>

<https://www.florida.plantatlas.usf.edu/plantpage.aspx?id=302>

<https://davesgarden.com/guides/pf/go/1608/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Agave</i> ('nobel', 'luisterrijk'), <i>americana</i> (uit Amerika). Ook bekend als honderdjarige aloë
Taxonomie	Rijk: <i>Plantae</i> , Klasse: <i>Angiospermae</i> , Orde: <i>Asparagales</i> , Familie: <i>Asparagaceae</i> , Onderfamilie: <i>Agavoideae</i> , Geslacht: <i>Agave</i> , Soort: <i>Agave americana</i>
Synoniemen	<i>Agave felina</i> , <i>Agave ingens</i> , <i>Agave melliflua</i> , <i>Agave picta</i> , <i>Agave spectabilis</i> , <i>Agave variegata</i> , <i>Agave viridis</i>
Variëteiten en cultivars	<i>A. americana</i> var. <i>americana</i> , <i>A. americana</i> var. <i>marginata</i> , 'Marginata', 'Mediopicta', 'Mediopicta Alba', 'Mediopicta Aurea', 'Variegata', 'Striata', 'Picta'
Familie	<i>Asparagaceae</i> (Aspergefamilie)
Hoogte	Rozet 1,5- 2,5 m hoog en 2- 4 m breed. Bloeistengel 5- 9 m hoog
Bloemkleur	Groengeel
Bladkleur	Grijsgroen tot blauwgroen, dik, vlezig, scherpe stekels
Bloeiperiode	Na 10 tot 30 jaar, meestal zomer (juni tot augustus). Plant sterft na bloei af
Standplaats	Volle zon, uitstekend gedraineerde, zandige of rotsachtige grond
Herkomst	Oorspronkelijk Mexico, wijdverspreid en genaturaliseerd in vele warme regio's
Soort gewas	Succulente, overblijvende, groenblijvende, monocarpische plant
Vermeerderingswijze	Uitlopers ('pups') of zaad
Klimaatzone	USDA Hardheidszone 8-11
Insecten	Bestuiving door vleermuizen, grote insecten en kolibries. Gevoelig voor <i>Agave</i> snuitkever en wolluis